

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 4To/64/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1321010256
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Karol Kováč
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2022:1321010256.2

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu JUDr. Karola Kováča a sudcov Mgr. Michala Kačániho, PhD. a JUDr. Jána Goliana, PhD., v trestnej veci obžalovaného U. C., pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. a iné, o odvolaní prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Bratislava III zo 16.06.2021 sp. zn. 6T/39/2021 a o sťažnosti prokurátora proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava III zo 16.06.2021 sp. zn. 6T/39/2021, na verejnom zasadnutí konanom 03. novembra 2022, takto

rozhodol:

I.

Podľa § 319 Tr. por. sa odvolanie prokurátora **z a m i e t a**.

II.

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. sa sťažnosť prokurátora **z a m i e t a**.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Bratislava III zo 16.06.2021 sp. zn. 6T/39/2021 bol obžalovaný U. C. podľa § 285 písm. a/ Tr. por. oslobodený spod obžaloby prokurátora Okresnej prokuratúry Bratislava III zo dňa 28.04.2021 sp. zn. 4Pv 516/20/1103, pre skutok v bode 2./ tejto obžaloby právne kvalifikovaný ako zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/ Tr. zák., na tom skutkovom základe, že

odo dňa 13. augusta 2019 do 13. novembra 2020, v byte č. X na E. XX v Bratislave, fyzicky a psychicky týral svoju partnerku poškodenú E. D., nar. XX.XX.XXXX a to tak, že dňa XX. augusta 2019 ju prvý krát napadol tak, že ju kopal na zemi a škrtil ju, taktiež poškodenú napadol v presne nezistený čas zozadu, keď bola v kuchyni tak, že ju sotil do balkónových dverí, pričom hlavou udrela do balkónových dverí a na tvári jej ostala menšia jazva pod okom, taktiež poškodenú v presne nezistený čas v mesiaci júl 2019 vyhodil z auta počas jazdy a to tak, že jednu nohu mala vo vozidle a druhú na vozovke, naštartoval, poškodenú to odhodilo následkom čoho jej ostali jazvy na ramene, ruke a kolenách, taktiež po jeho prepustení z výkonu trestu odňatia slobody poškodená šla na balkón bytu, kde sa pred ním ukryla, lebo vedela, že tam ju nepríde udrieť, na čo ju tam zamkol, poškodená musela rozbiť sklenenú výplň balkónových dverí, aby sa dostala naspäť do bytu, neustále kontroloval komunikáciu poškodenej na sociálnych sieťach, zakazoval a pridával do ignore listov osoby, s ktorými si neželá, aby sa stýkala, komunikovala, poškodenú zbil celkovo približne 20 krát, často ju zamykal v byte, bral jej peniaze, kričal na ňu, vulgárne jej nadával, že je „kurva, piča“, dával jej facky, taktiež sa jej vyhrážal, že ak kontaktuje políciu, tak ju zabije,

pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný.

Tomuto rozsudku bezprostredne (na tom istom hlavnom pojednávaní) predchádzalo vyhlásenie uznesenia zo 16.06.2021 sp. zn. 6T/39/2021, ktorým podľa § 280 ods. 2 Tr. por. bolo trestné stíhanie obžalovaného U. C. pre skutok v bode 1./ obžaloby prokurátora Okresnej prokuratúry Bratislava III zo

dňa 28.04.2021 sp. zn. 4Pv 516/20/1103 právne posudzovaného ako zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1. ods. 2 písm. d / Tr. zák., ktorého sa mal dopustiť na tom skutkovom základe, že

dňa 13. novembra 2020 v čase okolo 16:30 hod. v byte na ulici KV. č. XX v Bratislave, ako druh poškodenej E. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. - H. Z., potom čo pristúpil ku komode, kde bola uložená kabelka poškodenej, odsotil poškodenú na zem od dvierok komody, ktoré pred ním pridržovala, vytrhol dvierka z komody a vytiahol kabelku, ktorú poškodená zachytila za remienok, na čo následne poškodenú dva krát udrel päťou do temena hlavy, jeden krát do úst a raz ju kopol do rebier, na to poškodená kabelku pustila, čím poškodená utrpela pomliaždenie spánkovej časti vpravo, tržnú ranu dolnej pery, pomliaždenie pravej časti hrudnej steny, odreninu pravého a ľavého kolena, vyvrtnutie pravého členka, potom z kabelky vybral malú peňaženku ružovej farby s obsahom 130,- eur, s ktorou z bytu odišiel, čím svojím konaním spôsobil poškodenej škodu v celkovej výške 130,- eur, ako aj poškodenie zdravia, ktoré si objektívne vyžiadalo lekárske ošetrenie,

postúpené príslušnému okresnému úradu, pretože nejde o trestný čin, ale žalovaný skutok by sa mal prejednať ako priestupok.

Proti oslobodzujúcemu rozsudku podal odvolanie prokurátor v zákonnej lehote uvedenej v § 309 ods. 1 Tr. por. ako osoba oprávnená podľa § 307 ods. 1 písm. a/ Tr. por. Odvolanie bolo podané v neprospech obžalovaného U. C..

Proti uzneseniu o postúpení veci podal prokurátor sťažnosť v zákonnej lehote uvedenej v § 187 ods. 1 Tr. por. ako osoba oprávnená na podanie sťažnosti v zmysle § 186 ods. 1 Tr. por., pričom aj táto sťažnosť bola podaná v neprospech obžalovaného.

Odvolateľ v písomnom odôvodnení svojho odvolania konštatoval, že samosudca nesprávne vyhodnotil dôkazy vykonané na hlavnom pojednávaní, keď dospel k záveru, že obžalovaného usvedčuje zo žalovaného skutku výlučne poškodená D. a neexistuje tu fakticky žiadny ďalší usvedčujúci dôkaz. V tejto súvislosti prokurátor uviedol, že pri trestnom čine týrania blízkej a zverenej osoby v zmysle § 208 Tr. zák. nie je v zásade ničím neobvyklým, keď vo veci fakticky (s výnimkou svedka - poškodeného) nefigurujú žiadni očití svedkovia. Je to spôsobené práve tým, že k tejto trestnej činnosti často dochádza v domácnostiach, kde majú znemožnený prístup tretie osoby, ako aj pomerne vysokou mierou latentnosti pri tejto trestnej činnosti. Uvedené platí aj v nastolenej trestnej veci. Skutočnosť, že svedkovia E., D. a N. neboli nikdy očitými svedkami týrania poškodenej obžalovaným ešte neznamená, že k týraniu nedošlo. V tomto smere prokurátor poukázal na to, že poškodená D. vo svojej výpovedi podrobne popísala priebeh samotného skutku. Výpovede vyššie uvedených troch svedkov zistený skutkový stav len objektivizovali. Znalec z odboru psychológia vo vypracovanom znaleckom posudku síce uviedol, že poškodená má sklony k fabuláciám, avšak uvedené je zapríčinené výlučne vplyvom návykových látok (drog), ktoré užíva. Z uvedeného vyplýva, že neexistuje tu žiadna duševná porucha, ktorá by bránila poškodenej správne vnímať prežitú udalosť, na čo samosudca pri svojom rozhodovaní, resp. vyhodnotení záverov znaleckého posudku, žiadnym spôsobom neprihliadol. Taktiež absencia syndrómu týranej osoby u poškodenej ešte neznamená, že k zločinu týrania blízkej a zverenej osoby tu dôjsť nemohlo. Tento syndróm totiž automaticky prítomný v každom jednom prípade byť nemusí a okrem toho, sa tu jedná výlučne len o medicínsky pojem. V súlade s výpoveďou poškodenej je pritom znalecký posudok z odboru psychológia vypracovaný (vo vzťahu k obžalovanému) PhDr. Z. G. U., PhD., zo záverov ktorého vyplýva, že psychodiagnostikou bola v osobnostnej štruktúre obžalovaného zistená agresivita ako jedna z dominujúcich čŕt. Obžalovaného charakterizuje impulzivita, agresívne správanie, nezodpovednosť, antisociálne správanie, rebelanstvo a problematický vzťah k autoritám. Má nízku frustračnú toleranciu, čo v kombinácii s nedostatočným ovládaním hnevu a nedostatočnou kontrolou, často vedie k výbuchom fyzickej agresie. U obžalovaného ide o osobnosť so znakmi antisociálnej poruchy, anamnestický je zistený abúzus psychoaktívnych látok. Na základe uvedeného prokurátor navrhoval, aby odvolací súd podľa § 321 ods. 1 písm. c/ Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok a podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vrátil vec prvostupňovému súdu na jej opätovné prejednanie a rozhodnutie.

V písomných dôvodoch podanej sťažnosti prokurátor argumentoval tým, že samosudca pochybil, keď rozhodol o postúpení veci na priestupok bez toho, aby bola presne ustálená dĺžka doby liečenia poškodenej D.. Uvedený skutok totiž môže vykazovať znaky skutkovej podstaty prečinu ublíženia na zdraví v zmysle § 156 ods. 1 Tr. zák. V tomto smere dodal, že v odbornom vyjadrení zo

dňa 13.11.2020 vypracovanom MUDr. Jozefom Firmentom absentuje presné určenie doby liečenia poškodenej. Pravdepodobne len s poukazom na závery vyšetrojúceho lekára, a síce že ide o zranenia svojou povahou ľahké, si samosudca túto dobu liečenia sám ustálil ako dobu kratšiu ako 7 kalendárnych dní. Prokurátor preto navrhoval dopliť odborné vyjadrenie vypracované MUDr. Firmentom tak, aby sa lekár výslovne vyjadril k dĺžke trvania liečby poškodenej. Uznesenie o postúpení veci tak bolo vyhlásené predčasne, keďže skutkový stav nebol vo veci zistený náležite v zmysle § 2 ods. 10 Tr. por. Prokurátor taktiež namietal, že v predmetnom uznesení (vo výrokovvej časti, resp. v odôvodnení), absentuje presné označenie priestupku, ktorého znaky obžalovaný svojím konaním mal naplniť. Na základe uvedeného prokurátor žiadal, aby sťažnostný súd podľa § 194 ods. 1 písm. b/ Tr. por. zrušil sťažnosťou napadnuté uznesenie a vrátil vec na jej opätovné prejednanie a rozhodnutie prvostupňovému súdu.

K podanému odvolaniu, ako aj k podanej sťažnosti sa vyjadril obžalovaný U. C. a to písomným podaním urobeným prostredníctvom svojho obhajcu.

Pokiaľ ide o odvolaním prokurátora napadnutý rozsudok obžalovaný uviedol, že tento je vecne správny, nakoľko súd vykonal navrhované dôkazy, vzájomne ich posudzoval, resp. vyhodnocoval a na ich základe dospel ku skutkovým zisteniam a právnomu posúdeniu, ktoré je dostatočne jasne a zrozumiteľne odôvodnené. V tejto súvislosti dodal, že celé obvinenie je postavené na fabuláciách poškodenej a všetci svedkovia, ktorí mali potvrdiť jej verziu, poznali tento skutkový dej len z počutia od poškodenej. Poškodená mala možnosť sa vyjadriť na hlavnom pojednávaní, na ktoré bola predvolaná, avšak na ktoré sa nedostavila a ani sa z neúčasti na ňom neospravedlnila. Jej prítomnosť nedokázal zabezpečiť ani prokurátor. Podľa obžalovaného sa na hlavnom pojednávaní dokázalo, že celý prípad je postavený na výpovedi drogovo závislej osoby - poškodenej, keďže žiadny zo svedkov nedokázal nič s určitosťou potvrdiť a ich znalosti sú len z rozprávania od poškodenej. Poškodená a obžalovaný pritom ani neboli osobami navzájom blízkymi a neboli druhom a družkou. Poškodenú bili údajne všetci jej milenci/expriatelia, s ktorými sa stýkala aj počas obdobia, keď trávila čas s obžalovaným, a teda sú tu dôvodné pochybnosti o pravdivosti poškodenej, skutočnom slede udalostí, o tom, či skutok skutočne spáchal obžalovaný, a či ho spáchal tak, ako ho opisuje poškodená, resp. či zo strany poškodenej nešlo len o akt pomsty. Vzhľadom na uvedené sa obžalovaný v plnom rozsahu stotožňoval so závermi obsiahnutými v odôvodnení napadnutého rozsudku a mal za to, že Krajský súd v Bratislave by ho mal ako vecne správny potvrdiť.

Vo vzťahu k prokurátorom podanej sťažnosti potom obžalovaný konštatoval, že k ustáleniu doby liečenia mal pristúpiť už vyšetrovateľ alebo prokurátor v prípravnom konaní. Pritom aj tu sa poškodená eventuálne mala možnosť vyjadriť na hlavnom pojednávaní, na ktoré sa však neustanovila. Obžalovaný ďalej uviedol, že považuje za v rozpore s hospodárnosťou konania, ako aj v rozpore s koncentračnou zásadou, že prokurátor v sťažnosti navrhuje vykonanie dôkazov, ktoré doposiaľ nenavrhol, a to doplnenie odborného vyjadrenia lekárom MUDr. Firmentom. Ďalej je potrebné podľa obžalovaného prihliadať na tendencie poškodenej klamať a fabulovať, na jej závislosť a najmä na dôvodné pochybnosti, že skutok skutočne spáchal obžalovaný a že sa skutočne stal tak, ako ho opisuje poškodená. Aj keby bola ustálená doba liečenia a skutok by mohol byť kvalifikovaný ako prečin ublíženia na zdravý, stále tu budú dôvodné pochybnosti o tom, ktoré zranenia a ich spôsobenie a do akej miery možno pričítať obžalovanému. Nemožno ani s určitosťou vylúčiť, že z dôvodu pomsty voči obžalovanému si niektoré zo zranení mohla spôsobiť poškodená sama alebo niektorý z jej súčasne navštevovaných priateľov. Čo sa týka kvalifikácie priestupku a povinnosti samosudcu presne priestupok zadefinovať obžalovaný uviedol, že takáto povinnosť nevyplýva zo žiadneho zákonného predpisu. Samosudca nie je povinný presne kvalifikovať priestupok, o ktorý sa má jednať, nakoľko toto prináleží príslušnému okresnému úradu, ktorý po vyhodnotení priestupok kvalifikuje a uloží potrebnú sankciu v súlade so zákonom. Nie je preto úlohou samosudcu a nemožno od neho ani vyžadovať, aby presne kvalifikoval priestupok, spáchanie ktorého sa obžalovanému pričíta, keďže v tejto otázke je daná výlučná právomoc okresného úradu. Z uvedených dôvodov by mal krajský súd napadnuté uznesenie ako vecne správne potvrdiť.

Krajský súd v Bratislave v konaní o odvolaní prokurátora nariadil verejné zasadnutie, ktorého sa zúčastnil obžalovaný U. C., obhajca obžalovaného a prokurátorka krajskej prokuratúry. Krajský súd vykonal verejné zasadnutie v neprítomnosti poškodenej, nakoľko na takýto postup boli splnené všetky zákonné podmienky.

Pokiaľ ide o prokurátorom podanú sťažnosť, krajský súd poznamenáva, že táto bola zapísaná pod identickou spisovou značkou ako podané odvolanie a to v čase, keď bol sudcom spravodajcom sudca, ktorý už nie je vo výkone funkcie sudcu. Vzhľadom na uplynutie času nebolo možné podanú sťažnosť zapísať do iného súdneho oddelenia (a to aj so zreteľom na iné obsadenie senátov krajského súdu v roku 2023), preto krajský súd na verejnom zasadnutí spolu s podaným odvolaním prejednal aj sťažnosť prokurátora voči uzneseniu o postúpení veci, pričom so zreteľom na to, že v oboch prípadoch ide o podanie opravného prostriedku voči meritórnemu rozhodnutiu prvostupňového súdu o skutkoch, pre ktoré bola podaná jedna obžaloba a o ktorých bolo rozhodnuté na tom istom hlavnom pojednávaní, krajský súd nezistil žiadnu zákonnú prekážku, pre ktorú by o týchto opravných prostriedkoch nemohol rozhodnúť v rámci jedného konania a jedným rozhodnutím.

Na verejnom zasadnutí pred odvolacím súdom prokurátorka krajskej prokuratúry navrhovala, aby odvolací súd obom opravným prostriedkom, t. j. odvolaniu aj sťažnosti prokurátora voči napadnutým rozhodnutiam v plnom rozsahu vyhovel.

Obhajca obžalovaného na verejnom zasadnutí uviedol, že napadnuté súdne rozhodnutia okresného súdu považuje za správne a súladné s výsledkami vykonaného dokazovania. Poukázal aj na osobu obžalovaného, ktorý sa s poškodenou nekontaktuje, snaží sa žiť riadnym životom, je zamestnaný a navyše má novú priateľku, s ktorou je už viac ako rok. Navrhoval preto odvolanie a sťažnosť prokurátora ako nedôvodné zamietnuť.

Obžalovaný U. C. na verejnom zasadnutí sa pripojil k ústnemu prednesu svojho obhajcu.

Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací (§ 315 Tr. por.) primárne konštatoval prípustnosť odvolania (§ 306 ods. 1 Tr. por.) a absenciu dôvodov na rozhodnutie podľa § 316 ods. 1 alebo ods. 3 Tr. por. a preto podľa § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, riadiac sa pritom zásadou, že na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. Zistil pritom, že odvolanie prokurátora nie je dôvodné, vzhľadom na správnosť a zákonnosť napadnutého oslobodzujúceho rozsudku.

Rovnako na podklade sťažnosti prokurátora Krajský súd v Bratislave v intenciách ustanovenia § 192 ods. 1 písm. a/, písm. b/ Tr. por. preskúmal aj správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť, ako aj konanie predchádzajúce tomuto výroku napadnutého uznesenia, pričom dospel k záveru, že sťažnosť prokurátora nie je dôvodná.

Podľa § 319 Tr. por. odvolací súd odvolanie zamietne, ak zistí, že nie je dôvodné.

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak nie je dôvodná.

Súd prvého stupňa na hlavnom pojednávaní vykonal dokazovanie výsluchom obžalovaného U. C., výsluchom svedkov P. D., A. E. a G. C., prečítaním zápisnice o výsluchu poškodenej E. D. z prípravného konania, prečítaním zápisnice o výsluchu svedkyne P. T. N. z prípravného konania a to v oboch prípadoch postupom podľa § 263 ods. 1 Tr. por. (so súhlasom obžalovaného a prokurátora), taktiež čítaním oboznámil znalecké posudky č. 24/2021 (vo vzťahu k obžalovanému U. C.) a 28/2021 (vo vzťahu k poškodenej E. D.), vypracované S.. Z.. G. U., S., znalkyňou z odboru: Psychológia, ako aj znalecký posudok č. 2/2021 vypracovaný MUDr. Natáliou Dimovou, znalkyňou z odboru: Zdravotníctvo a farmácia, odvetvie: Psychiatria, a napokon vykonal dokazovanie aj čítaním listinných dôkazov a to lekárskeho správ týkajúcich sa poškodenej a odpisu registra trestov obžalovaného.

Oslobodzujúci výrok rozsudku súd prvého stupňa odôvodnil v podstate tým, že skutok v bode 2./ obžaloby je založený primárne na výpovedi poškodenej, keďže svedkovia E. a D. sa mali o správaní obžalovaného dopočuť výhradne z jej rozprávania. Svedok D. bol pritom voči obžalovanému zaujatý, keďže mu vadilo, že poškodená sa s ním stretáva a sám volal políciu, lebo nechcel, aby poškodená bola s obžalovaným. Z výpovede svedka E. okrem toho vyplynulo, že svedok D. sa mu chválil tým, že vie ako má poškodenú udrieť, aby to nebolo vidno. Ďalej prvostupňový súd uviedol, že obžalovaný a poškodená sú osobami závislými na omamných látkach, najmä pervitíne, ktorý značným spôsobom mení psychiku ľudí. Vo vzťahu k osobe poškodenej boli znaleckým dokazovaním zistené sklony ku klamaniu a bludom,

spôsobené užívaním drog a súčasne bola u poškodenej zistená aj absencia syndrómu týranej osoby. Skutočnosť, že medzi obžalovaným a poškodenou išlo o energický vzťah, plný hádok a nadávok, ktorý sa vymyká spoločnosťou tolerovaným štandardom správania sa dvoch ľudí, nestačí pre vyslovenie záveru o tom, že by obžalovaný poškodenu týral. V danej veci bolo taktiež preukázané, že poškodenu mali biť všetci, čo s ňou mali niečo spoločné v minulosti, vrátane jej bývalého partnera menom Q., pričom sa nepodarilo jednoznačne potvrdiť, že by skoršie zranenia poškodenej mal spôsobiť práve obžalovaný.

Pokiaľ ide o napadnutý výrok uznesenia o postúpení veci okresnému úradu na prejednanie priestupku, okresný súd aj tu poukázal na to, že obžalovaný a poškodená sú závislí na užívaní návykových látok, najmä previtínu, pričom zopakoval vyššie uvedené zistenia znalca psychológa vo vzťahu k poškodenej, ktoré doplnil o ďalšie konštatovanie znalca, že poškodená vzhľadom na poškodenie psychiky vplyvom užívania drog, nie je schopná správne reprodukovať prežité skutočnosti. U obžalovaného takýto nedostatok znaleckým dokazovaním preukázaný nebol. Aj v tomto prípade tak proti obrane obžalovaného stojí len výpoveď poškodenej, pričom lúpež nebola jednoznačne a bez dôvodných pochybností preukázaná. Pri osobnej prehliadke obžalovaného vykonanej bezprostredne po údajnom spáchaní skutku, sa u neho nenašla ani poškodenou uvádzaná hotovosť 140,- eur. V súvislosti s týmto skutkom však obžalovaný bol zadržaný bezprostredne po jeho spáchaní, pričom aj poškodená bola takmer bezprostredne po spáchaní skutku vyšetrená lekárom, ktorý konštatoval zranenia popísané v skutkovej vete. Súd prvého stupňa tak konštatoval, že hoci nebolo preukázané, že by obžalovaný zobral kabelku poškodenej s cieľom ju olúpiť, musel prihliadať na objektívne znalcom zistené zranenia poškodenej, ktoré však nenapĺňali definičné znaky ublíženia na zdraví, v dôsledku čoho súd konštatoval, že spáchaný skutok by mohol byť priestupkom.

Odvolačný súd má za to, že z dokazovania vykonaného na hlavnom pojednávaní súd prvého stupňa vyvodil správne skutkové a právne závery. Hoci v konaní mohli byť vykonané aj ďalšie dôkazy, ich nevykonanie nemožno pričítať na vrub súdu prvého stupňa, keďže je to práve prokurátor, kto v konaní pred súdom zastupuje obžalobu a ktorý nesie dôkazné bremeno v otázke viny obžalovanej osoby. Z tohto hľadiska je preto primárne povinnosťou prokurátora, aby súdu navrhol vykonanie takých dôkazov, ktoré svedčia v neprospech obžalovaného a ktorými mieni dokazovať jeho vinu za spáchaný skutok, resp. skutky právne kvalifikované ako trestné činy. Ak tak prokurátor neurobí, znáša riziko neunesenia dôkazného bremena v súdnom konaní a to vo vzťahu ku skutkovým zisteniam tvoriacim podstatu obžaloby. V posudzovanom prípade tak súd mohol spôsobom upraveným v § 2 ods. 12 Tr. por. hodnotiť iba tie dôkazy, ktoré na hlavnom pojednávaní vykonané boli a podľa krajského súdu vyhodnotením vykonaných dôkazov nebolo možné dospieť k iným záverom, než ku ktorým dospel prvostupňový súd.

Krajský súd si osvojil skutkové a právne závery prvostupňového súdu a zhodne so súdom prvého stupňa konštatuje, že skutok v bode 1./ obžaloby nenapĺňa znaky trestného činu, ale tento skutok by mal iný orgán prejednať ako priestupok a pokiaľ ide o skutok v bode 2./ obžaloby, tu nebolo preukázané, že sa tento skutok stal.

Nadriadený súd vyslovuje, že výrok o vine musí byť vždy založený len na takých dôkazoch, ktoré celkom vylučujú pochybnosť, že sa stal žalovaný skutok a že tento spáchala iba tá osoba, ktorá bola z tohto skutku obžalovaná prokurátorom a postavená pred súd. Vina obžalovanej osoby musí byť teda jednoznačne a bez akýchkoľvek rozumných pochybností preukázaná. Obžalovaná osoba pritom nie je povinná dokazovať žiadnu skutočnosť, čo je vyjadrené v zásade, že nedokázaná vina má rovnaké dôsledky ako dokázaná nevina. Uznanie viny zo žalovanej trestnej činnosti nie je možné založiť na hypotetických záveroch, ktoré sú v rovine pravdepodobnosti, a to ani pravdepodobnosti vyššieho stupňa. Pre takýto výrok musí byť daná istota, o ktorej, vychádzajúc z hodnotenia vykonaných dôkazov, nie je dôvod pochybovať. Ak po vykonaní a zhodnutí všetkých dostupných dôkazov zostanú pochybnosti o niektorej skutkovej okolnosti významnej čo do otázky viny, nemožno rozhodnúť v neprospech obžalovanej osoby. Inak povedané, ak v konkrétnej trestnej veci vykonané dôkazy pripúšťajú alternatívnu možnosť o nevine, je súd povinný v zmysle princípu „in dubio pro reo (v pochybnostiach v prospech veci obžalovaného)“ obžalovanú osobu spod podanej obžaloby oslobodiť. Tento princíp sa odvíja od jednej z najzákladnejších zásad trestného konania, ktorou je zásada prezumpcie nevinoty. Prezumpcia nevinoty vždy (aj pri zavedení kontradiktórnych prvkov do trestného procesu) vyžaduje, aby to bol štát, ktorý nesie v trestnom konaní konkrétne dôkazné bremeno v otázke viny. Pokiaľ možno v trestnom konaní na základe vykonaného dokazovania dospieť k niekoľkým pravdepodobným skutkovým verziam, je súd povinný prikloniť sa k verzii, ktorá je pre obžalovanú osobu priaznivejšia, nakoľko iba tak nedochádza k porušeniu

princípu rozhodovania „in dubio pro reo“, a tým aj zásady prezumpcie nevinu. Trestné konanie vyžaduje v tomto ohľade ten najvyšší možný stupeň istoty, ktorý možno od ľudského poznania požadovať, aspoň na úrovni všeobecného pravidla "preukázania mimo akúkoľvek rozumnú pochybnosť". V tomto smere krajský súd poukazuje aj na judikatúru, ktorá konštatuje, že zásada zisťovania skutkového stavu veci, o ktorej nie sú dôvodné pochybnosti vyžaduje, aby súd oprel svoje rozhodnutie o vine len o jednoznačne zistené fakty a nie o konštrukcie skutkového deja, domnienky, indície, resp. vinu obžalovanej osoby vyvodzoval len na pravdepodobných skutkových záveroch. Tam, kde nie je možné bezpečne určiť, ktorá z variant skutkového riešenia zodpovedá skutočnosti, musí súd voliť tú, ktorá je pre obžalovanú osobu najpriaznivejšia (R 46/1963), pričom ani vysoký stupeň podozrenia sám osebe nemôže vytvoriť zákonný podklad pre odsudzujúci výrok.

Všetky zmienené hľadiská sú plne uplatniteľné aj na posudzovanú trestnú vec obžalovaného U. C. a to pri skutku v bode 2./ obžaloby v celom rozsahu a pri skutku v bode 1./ obžaloby v rozsahu konania obžalovaného naplňajúceho objektívnu stránku skutkovej podstaty zločinu lúpeže podľa § 188 Tr. zák., konkrétne, že by sa obžalovaný fyzického násillia voči poškodenej, ktoré preukázané bolo, dopustil v úmysle zmocniť sa cudzej veci, čo už vykonanými dôkazmi za preukázané mať nemožno. Preukázaná časť skutkovej vety obžaloby tak plne odôvodňuje konanie o skutku pred iným príslušným orgánom za účelom prejednania tohto skutku ako priestupku.

Senát krajského súdu v názorovej zhode s prvostupňovým súdom konštatuje, že s výnimkou výpovede poškodenej E. D. v súdnom konaní neboli produkované žiadne ďalšie či už priame dôkazy alebo súhrn takých nepriamych dôkazov, ktoré by tvorili uzavretú reťaz na seba nadväzujúcich a navzájom sa doplňajúcich dôkazov potrebných na usvedčenie obžalovaného U. C. zo spáchania žalovaných skutkov, resp. ktoré by inú alternatívu než vinu obžalovaného nepripustili. Za dôkaz podporujúci tvrdenia poškodenej nemožno považovať ani výpovede svedkov P. D., A. E. a to z dôvodov, ktoré v odôvodnení napadnutého rozsudku rozviedol už súd prvého stupňa a s ktorými sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil. Podstata stíhanej trestnej činnosti skutkovo vymedzenej v bode 1./ a 2./ podanej obžaloby, pre ktorú je obžalovaný stíhaný a ktorý vinu za spáchanie skutkov v celom rozsahu poprel, sa tak opiera v podstate len o výpoveď poškodenej a pokiaľ ide o spôsobené zranenia v dôsledku konania obžalovaného, ku ktorému malo dôjsť dňa 13.11.2020, aj o lekárske správy, v ktorých sú zranenia na tele poškodenej zadokumentované.

V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že skutok ako taký alebo v ňom zakomponovaná určitá skutková okolnosť významná z hľadiska otázky viny, môže byť preukázaná aj na základe jediného priameho dôkazného prostriedku (najčastejšie ide o svedeckú výpoveď), pokiaľ tento dôkazný prostriedok spĺňa aj ďalšie kritériá a to, že musí byť jasný, logický, presvedčivý, vierohodný a zároveň nemôže byť iným spôsobom spochybniteľný alebo zmenený. V posudzovanej veci však výpoveď poškodenej tieto atribúty nespĺňa. V tejto súvislosti krajský súd konštatuje, že zo samotnej výpovede poškodenej v prípravnom konaní vyplynulo, že počas vzťahu s obžalovaným užívala každý druhý - tretí deň pervitín, ktorý užívala po dobu 14 rokov. Túto okolnosť uviedol vo svojej výpovedi aj obžalovaný a užívanie drog poškodenu potvrdil aj svedok P. D., ktorý síce následne uviedol, že poškodená mala brať drogy pred 13 rokmi, čo je však v rozpore s tvrdením poškodenej, ktorá priznala užívanie drog aj v čase, keď sa stretávala s obžalovaným. Sama táto skutočnosť ohľadne dlhodobého vplyvu návykových látok na osobu poškodenej kladie vysoké nároky na dôsledné posudzovanie ňou uvádzaných skutočností. V tejto súvislosti nemožno prehliadať celkový spôsob života poškodenej, v dôsledku čoho bola starostlivosť o jej maloleté dieťa úradmi zverená inému subjektu, pričom v tomto smere je možné uviesť aj to, že poškodená mala súčasne udržiavať intímny pomer nielen s obžalovaným, ale aj s menovaným svedkom, ktorý sa o tom zmienil vo svojej výpovedi. Tento svedok pritom vypovedal aj o tom, že poškodená brala nejaké lieky, aby bolo pokojná. O výbušnosti poškodenej vypovedal na hlavnom pojednávaní aj svedok A. E., ktorého byt poškodená užívala a ktorý v ňom spočiatku býval s ňou, ale neskôr byt opustil a išiel bývať na ubytovňu z dôvodu, že poškodenej jednoducho preplo, napádala ho a hulákala po ňom. Všetky takto uvádzané skutočnosti vo vzťahu k osobe poškodenej tak nepochybne dávajú obsahu jej výpovede taký rozmer, ktorý nie je možné stotožňovať s požiadavkou na jednoznačnú presvedčivosť poškodenu uvádzaných skutočností a ich nepochybnosť. K tomu pristupujú zistenia, ku ktorým dospela znalkyňa psychologička pri znaleckom skúmaní osoby poškodenej E. D. a ktoré zhrnula v záveroch znaleckého posudku č. 28/2021. V ich rámci znalkyňa okrem iného uviedla, že myslenie poškodenej je obsahovo málo diferencované, neusporiadané a do popredia sa dostávajú fantázičné produkcie a bujná fantázia. V jej správaní je časté teatrálné odvádzanie vnútorného napätia a anxiety

a v jeho rámci sa vyskytuje nebrzdená impulzivita, afektívna odbrzdenosť, sklon k rôznym kriminálnym prejavom so znakmi morálnej uvoľnenosti, s disimulačnými tendenciami (sklon zapierať, zatajovať, pretvarovať sa) a s tendenciou k pseudológii (sklony ku klamanu). V emocionálne kritických situáciách je jej správanie vysoko uvoľnené s nebrzdenou agresivitou navonok s reakciami typu acting-out (správanie bez dostatočnej sebakontroly, impulzívne, včítane agresivity, resp. antisociálneho správania) a s explozívnymi agresívnymi prejavmi (bez sebakontroly agresívne útočí). Znalkyňa taktiež u poškodenej zistila, že táto má vplyvom narušenej psychiky a správania v dôsledku konzumácie drog narušené schopnosti správne vnímať prežité udalosti a správne ich interpretovať. U poškodenej sa prejavujú tendencie ku klamstvu, skresľovaniu prežitých udalostí a nadmerná fantázia.

Vychádzajúc z uvedených zistení krajský súd konštatuje, že prečítaná výpoveď poškodenej nemohla postačovať pre vyslovenie viny obžalovaného za skutky, ktorých spáchanie mu je kladené za vinu a to ani v kontexte ostatných vo veci vykonaných dôkazov. Na tomto mieste považuje krajský súd za potrebné zdôrazniť, že za takejto situácie nemal prokurátor rezignovať na vykonanie výsluchu poškodenej na hlavnom pojednávaní, ale mal na ňom bezvýhradne trvať bez ohľadu na to, že voči obžalovanému bolo trestné stíhanie vedené väzobne. Z hľadiska zásady ústnosti a najmä bezprostrednosti bolo nepochybne žiadúce, aby poškodená vypovedala o rozhodných skutkových okolnostiach na hlavnom pojednávaní, v dôsledku čoho by bolo možné komplexne posúdiť všetky aspekty významné pre posúdenie jej hodnovernosti. Prokurátor sa nemal uspokojiť ani s prečítaním znaleckého posudku týkajúceho sa osoby poškodenej, nakoľko znalkyňa psychologičku (ktorá by mohla byť prítomná pri samotnom výsluchu poškodenej na hlavnom pojednávaní) by bolo vhodné vypočuť k jej záverom v širšom rozsahu, než v akom ich rozviedla v ňou písomne podanom znaleckom posudku a v tomto smere by mohla svoje závery aj bližšie vysvetliť. Prokurátor tak mohol vyvinúť väčšiu aktivitu v súdnom konaní v snahe ustáť podanú obžalobu, nakoľko aj v kontexte prípadnej výpovede poškodenej na hlavnom pojednávaní sa znalci mohli položiť otázky vo vzťahu k takým skutočnostiam, ktoré by mohli potenciálne viesť k inému záveru o vierohodnosti osoby poškodenej, majúci pritom dôsledne na zreteli, že sám znalec otázku vierohodnosti poškodenej riešiť nemôže, keďže ide o otázku, ktorej riešenie prináleží výlučne súdu. Nakoľko tak prokurátor neučinil a na hlavnom pojednávaní súhlasil s čítaním tak výpovede poškodenej z prípravného konania, ako aj s čítaním predmetného znaleckého posudku, sám svojou pasivitou prispel k tomu, že dôkazné bremeno v danej trestnej veci neunesol. Prokurátor dokonca nenavrhol ani prečítanie takého listinného dôkazu, akým je zápisnica o obhliadke miesta činu s pripojenou fotodokumentáciou, ktorá zachytáva stav, v akom sa nachádzali veci v byte č. 8 na E. ulici XX v C..

Na základe uvedeného tak aj krajský súd uzatvára, že prokurátorovi sa nepodarilo preukázať spáchanie skutku v bode 2./ obžaloby právne kvalifikovaného ako zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/ Tr. zák., keďže výpoveď poškodenej, ktorej presvedčivosť rozhodne nedosahuje úroveň požadovanú pre vyslovenie viny, nie je v konkrétnych skutkových okolnostiach podporená žiadnym ďalším dôkazom. Za takýto dôkaz nemožno považovať ani závery psychologického znaleckého skúmania osoby obžalovaného, nakoľko u neho zistená impulzivita, agresivita a pod. nemá bezprostredný vzťah k dokazovaným skutočnostiam z toho hľadiska, či sa skutok stal, resp. či sa stal tak, ako mu to je kladené za vinu. Okresný súd tak správne obžalovaného pre tento skutok podľa § 285 písm. a/ Tr. por. oslobodil.

Čo sa týka skutku v bode 1./ obžaloby, tu prokurátor neunesol dôkazné bremeno vo vzťahu ku skutočnostiam odôvodňujúcim záver, že obžalovaný sa fyzického násillia voči poškodenej dopustil v úmysle zmocniť sa cudzej veci a teda ani to, že obžalovaný sa zmocnil kabelky poškodenej, z ktorej mal následne vybrať malú peňaženku ružovej farby s obsahom 130,- eur. V tejto súvislosti nadriadený súd ešte dodáva, že ani pri obmedzení osobnej slobody obžalovaného nebola u neho uvedená hotovosť, ako ani peňaženka poškodenej nájdená, na čo v odôvodnení svojho rozhodnutia poukázal už prvostupňový súd. Možno teda uzavrieť, že hoci okresný súd správne ustálil, že obžalovaný sa násillného konania voči poškodenej dopustil, čo dokumentujú priložené lekárske správy o zraneniach poškodenej, nemožno s ohľadom na výbušnosť v správaní poškodenej, jej možné agresívne útoky pri absencii sebakontroly, ako aj vzhľadom na iné zistenia znalca vzťahujúce sa k jej osobe (ktoré sú v zhode so skutočnosťami vyplývajúcimi z výpovedí svedkov), vylúčiť ani iný dôvod konania obžalovaného. Keďže vykonaným dokazovaním nebolo preukázané, že by zranenia poškodenej naplňali definičné znaky ublíženia na zdraví a takýto následok nebol ani súčasťou popisu tohto skutku v podanej obžalobe, v ktorom sa uvádzalo iba poškodenie zdravia, ktoré si objektívne vyžiadalo lekárske ošetrenie (ide teda „iba“ o ujmu

na zdraví), súd prvej inštancie postupoval správne, ak takto vymedzený skutok postúpil okresnému úradu na prejednanie priestupku, nakoľko nejde o trestný čin.

Pokiaľ prokurátor až v rámci opravného prostriedku namieta, že súd prvého stupňa mal sám vykonať dokazovanie vo vzťahu k prípadne spôsobenému ublíženiu na zdraví u poškodenej a teda z jeho strany nebol náležite zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, tak k tomu krajský súd uvádza, že v zmysle § 2 ods. 10 Tr. por. sú to výhradne orgány činné v trestnom konaní, ktoré majú postupovať spôsobom, na ktorý prokurátor poukazuje. Boli to teda vyšetrovateľ a prokurátor, ktorí mali zistiť skutkový stav v zhode so skutočnosťou aj pokiaľ ide o následok spôsobený poškodenej z toho hľadiska, či jej bola spôsobená „iba“ ujma na zdraví alebo prípadne aj ublíženie na zdraví. Touto otázkou sa prokurátor nezaoberal ani na hlavnom pojednávaní a v tomto smere ani nenavrhol vykonanie akýchkoľvek dôkazov. Ak následne mienil postupovať inak, mal nadriadenému súdu v konaní o opravnom prostriedku sám predložiť dôkazy, ktoré by mohli byť spôsobilé zvrátiť pre neho nepriaznivé rozhodnutie prvostupňového súdu. Prokurátor tak však neurobil a krajský súd nezistil žiadnu skutočnosť, ktorá by akékoľvek ďalšie dokazovanie v posudzovanej trestnej veci robila opodstatneným.

Vo vzťahu k námietke prokurátora, že okresný súd presne neuviedol, o aký priestupok sa má jednáť, krajský súd v zhode s tvrdením obhajoby poznamenáva, že ustálenie konkrétnej právnej kvalifikácie priestupku prináleží tomu orgánu, ktorý priestupok prejednáva. Súd pri postúpení veci na prejednanie priestupku nie je povinný vo výroku takéhoto rozhodnutia explicitne uvádzať konkrétny priestupok, ktorého zákonné znaky mohli byť naplnené.

Záverom nadriadený súd znovu konštatuje a opakuje, že jednou zo základných zásad trestného procesu je zásada „in dubio pro reo“, ktorá vychádza z princípu prezumpcie nevinu. V praxi to znamená, že záver o vine obžalovaného musí byť postavený na skutkovom stave, o ktorom nie sú žiadne pochybnosti. Akýkoľvek vysoký stupeň podozrenia sám osebe nestačí k tomu, aby mohol tvoriť zákonný podklad pre odsudzujúci výrok súdu. V posudzovanej veci bol preto postup súdu prvého stupňa správny, keď vzniknuté pochybnosti vyplývajúce z dôkaznej núdze vyložil v prospech obžalovaného a to aj v čiastočných skutkových okolnostiach týkajúcich sa skutku v bode 1./ obžaloby.

Vzhľadom na prezentované úvahy, nezistiac žiaden dôvod na zrušenie alebo revíziu napadnutého rozsudku a napadnutého uznesenia, krajský súd odvolanie prokurátora podľa § 319 Tr. por. ako nedôvodné zamietol a obdobne postupoval aj v súvislosti so sťažnosťou prokurátora, ktorú postupom podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. zamietol rovnako ako nedôvodnú.

Predmetné rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný ďalší opravný prostriedok.